

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnistvu prejeman:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Zahteva vsak dan svojerazpisni naročnik in prejemnik.

Inserati veljajo: petstopenjski petiti vrsti za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo namiznine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posredovanje štovišča velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpsolavne naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6-50	četrt leta 6-50
na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Zaničevanje ljudskih pravic.

Kadar se ministri posvetujejo o potrebščinah za armado, takrat se narodi tresejo — tako je pred leti rekel neki državni poslanec in je s temi besedami zadel v črno.

Te dni so se ministri zopet posvetovali in sicer o skupnem proračunu za l. 1910 in kar se je razvedelo, je navdalo davkoplačevalce s strahom. Samo za nove ladje hoče država porabiti 280 milijonov!

Te ogromne milijone kakor tudi še druge izdatke morajo plačevati narodi. Dolžnost plačevanja imajo narodi — govoriti pa nimajo ničesar.

V drugih državah se ravno pri dovolitvi izdatkov za armado pokaže, da narod nima samo pravice plačevati. Pri nas je pa ravno nasprotno.

O stroških za armado nima odločevati državni zbor, nego delegacija, v katerih je toliko članov gospodarske zbornice, da ima vlada vedno večino. A v delegaciji imajo ljudski zastopniki vsaj pravico, govoriti in kritikovati.

A kako si pomaga vlada? Ze od l. 1908. ni več sklicala delegacij. Kaj se je vse zgodilo od oktobra l. 1908. Aerenthal je anektiral Bosno in spravil državo v take stiske, da zdaj finančno krvavi, da je groza. Ta aneksija je veljala nad 300 milijonov in država jih je izdala, ne da bi bila vprašala ljudske zastopnike. Brez proračuna, brez dovoljenja je vlada jemala in izdajala milijone. Imamo sicer ustavo, ki to prepoveduje, a kaj se vlada briga za ustavo in za postavne. Pomagala si je kar po domače s tem, da delegacij sploh ni sklicala.

To postopanje ni samo proti ustavi in nepostavno. V tem tiči tudi velikansko zaničevanje ljudskega parlamenta in ljudskih pravic.

Socijaldemokratska »Arbeiterzeitung« je svoj čas pisala: »Z vsakim parlamentom dela vlada tako, kakor zasluži.« Sedanji parlament je ljudski parlament, voljen na podlagi splošne in enake volilne pravice, v katerem sedi 89 socijalnih demokratov. A kako dela vlada s tem parlamentom? Še stokrat slabše, kakor s prejšnjim. Temu je pač samo en vzrok: da se vlada sedanjega parlamenta prav nič ne boji. Ko bi ime-

la respekt pred njim, bi se gotovo ne upala na tak način zaničevati ljudskih zastopnikov in ljudskih pravic, kakor dela že dve leti, ko brez privoljenja ljudskih zastopnikov izdaja na stotine milijonov in delegacij niti ne sklicuje.

Mestna hranilnica ljubljanska.

O preteklem poslovnem letu je izdala Mestna hranilnica ljubljanska računski zaključek, ki jasno govori po svoji vsebini, kako stalno napreduje slovensko hranilništvo in kako se slovenski kapital vedno bolj rešuje tuje roke. Slovenec in Slovenka sta prišla do prepričanja, da moreta svoje prehranje zaupati le slovenskim denarnim zavodom, ki jih upravljajo možje slovenskega rodu, ki imajo srce za našega človeka. Oni pa, ki nosijo denar v tuje zavode, podpirajo nemške težnje, ki streme po naši narodni pogubi. Da imamo take zaslepljene, je skrajno žalostno, kriv je pa tega veter, ki vije iz škofjeve palače ljubljanske, ki je so za Judežve tisočake prodali svojo vest in čast, če so je sploh kdaj kaj imeli v narodnem oziru!

Iz omenjenega računskega zaključka Mestne hranilnice ljubljanske posnamemo te-le važnejše točke:

Dne 1. oktobra 1909 je minilo 20 let, odkar je Mestna hranilnica ljubljanska pričela poslovati. Tiho in dostojno, brez vsake sijajne prireditve, rekli bi, v najostrejšem krogu se je praznovala dvajsetletnica tega največjega slovenskega denarnega zavoda. Pri ravnatelstvi seji, ki je bila na predvečer slavnostnega dne, se je g. predsednik pl. Trnkóczy v daljšem, jedrnatem govoru spominjal onih navdušenih, za blaginjo svojih rojakov vnetih rodoljubov, ki so s svojo odločnostjo po vročih bojih končno dosegli, da se je pred dvajsetimi leti otvorila Mestna hranilnica ljubljanska. Poudarjal je osobito zasluge g. župana Ivana Hribarja, ki je prvi sprožil misel, ustanoviti v Ljubljani občinsko hranilnico in ki je s tem začrtal pravo smer gospodarski osamosvojitvi ne le slovenskega meščanstva temveč slovenskega naroda vobče; zakaj po zgledu ljubljanske Mestne hranilnice so se pozneje osnovali tudi druge občinske

hranilnice po deželi. Kažoč na dosežanje uspeha hranilničnega poslovanja in na požrtvovalnost mož, ki so tekom 20 let nesobično delovali v hranilničnem upravnem odboru in v ravnateljstvu, je govornik bodril naravo k nadaljnjemu vztrajnemu delu v procvit zavoda, ki upravlja že okrog 38 milijonov tujega, nad 1 milijon svojega premoženja in ki bode v doglednem času lahko krepka opora občini ter narodnim obkorožnim napravam sploh. V dveh desetletjih prevesti nad pol milijarde denarja, pridobiti nad 27.000 vlagateljev, zbrati kljub hudi konkurenci do 38 milijonov hranilnih vlog ter kljub ogromnim davčnim bremenom in opetovano neugodnim denarnim razmeram prigrisati nad 1 milijon kron čistega imetja — to so številke, ki glasno govorijo, koliko naporena in odgovorna dela je bilo v tem času pri hranilnici zmagati in kako previdno da se je vsa leta gospodarilo. Uspeh tega dvajsetletnega truda pa tudi priča, kako velik ugled da uživa naš zavod in njegova uprava pri občinstvu sploh, osobito pa še pri tistih slojih, ki se zadovoljujejo sicer z manjšim dobičkom, ki pa v prvi vrsti gledajo na to, da svoje prehranje nalože varno in da si za dobre in slabe čase zagotovijo stalne dohodke. Da je Mestna hranilnica ljubljanska v polni meri vredna zupanja, ki se ji izkazuje, sledi tudi iz tega, da je bila vsikdar pripravljena proti nizkim obrestnim odpomiki kreditnim potrebam občin in zasebnikov. Ker je tekom 20 let izplačala nad 29 milijonov kron hipoteknih posojil, katere so vračajo v poljubnih delnih odplačilih (annuitetah), je s tem že mnogo storila za razdolžitev zemljišč; storila pa bo v tem oziru zanjeprej lahko še veliko več, ako bodo hranilne vloge stalno narasle.

Preteklo leto pa ni pomembno samo zaradi dvajsetletnice, pomembno ostane tudi zaradi tega, ker so se v tem letu izvršile pri hranilnici važne izpremembe, ker se je razširil njen delokrog in ker je vrlo napredoval njen razvoj na zunan in na znotraj.

Pred vsem je omeniti, da je bil namesto odstopivšega predsednika g. notarja Plantana izvoljen za njegovega namestnika g. Ub. pl. Trnkóczy.

Nadaljna važna izprememba, katero je prineslo l. 1909., se tiče ob-

restnega merila za hranilne vloge, za hipotekna in občinska posojila. Ves čas, kar hranilnica obstoji, je bilo za hranilne vloge v veljavi 4 odstotno obrestno merilo.

Z dnem 1. julija preteklega leta pa se je vsled konkurence pokazala potreba, zvišati to obrestno merilo na 4 1/4%. Da se vzdrži pravo razmerje med dohodki in stroški, moralo se je dosledno za 1/4% zvišati tudi obrestno merilo za hipotekna in deloma tudi za občinska posojila in sicer od 1. septembra 1909 dalje. Dolžnikom ta sprememba pač ni dobro došla, a bila je v danih okoliščinah neizogibna; veselji pa so je bili vlagatelji, ki so v drugem polletju dobili okrog 46.000 K več obresti, nego bi jih bili dobili po prvotni obrestni meri.

Velikega vzgojevalnega pomena je, da se mladina že zgodaj navaja k varčevanju, zato si je hranilnica omislila domače hranilnike ter jih pričela razpečevati dne 9. aprila preteklega leta. Koncem leta jih je bilo v prometu 320, kojih lastniki so si v malih zneskih prihranili v dobi 9 mesecev lepo vsotico 11.796 K 62 v.

Da si trgovci in obrtniki lahko preskrbe poceni kredit, se je v zvezi s hranilnico ustanovilo zanje posebno kreditno društvo, ki je pričelo poslovati dne 6. septembra 1909. Do konca leta je bilo sprejetih vanje 59 družstvenikov, katerim se je dovolilo 388.800 K kredita.

Na posvetovanju, ki se je dne 13. novembra 1909 vršilo v hranilnici in pri katerem so bile zastopane skoro vse slovenske in nekatere dalmatinske hranilnice, sklenilo se je po vzgledu drugih hranilniških zvez ustanoviti tudi zvezo jugoslovanskih hranilnic. S tem je v glavnih potezah podan splošni pregled hranilničnega razvoja in delovanja v 20. poslovnih dobi.

Kakšno pa da je bilo v tej dobi podrobno delo pri hranilnici, kako da so se razvijale posamezne poslovne stroke in kakšen končni uspeh da se je dosegel, vse to se razvidi iz računskega zaključka samega. Dodamo naj samo še nekatera pojasnila.

Skupni denarni promet, ki je bil kar hranilnica obstoji, l. 1909. najživahnejši, je v tem letu znašal 58.135.626 K 88 v. V primeri s prometom prejšnjega leta ga je bilo zadnje leto več za 6.977.719 K 75 v.

Hranilne vloge, ki so ob začetku poslovnega leta znašale 33.371.627 K

64 v, so se tekom leta pomnožile za 2.960.805 K 99 v, s kapitaliziranimi obrestmi vred v znesku 1.413.816 K 67 v pa za 4.374.622 K 66 v, tako, da so do konca leta z vložki iz domačih hranilnikov vred narasle že na 37.746.250 K 30 v.

Novih vložnih knjižic se je izdalo 6222, popolnoma vnovčilo pa se je 4226 knjižic. Število v prometu se nahajajočih hranilnih knjižic se je torej l. 1909 zvišalo za 1996 ter je znašalo ob koncu leta 27.163. Na eno navadno hranilno knjižico pride poprek 1405 K 74 v, na eno hranilnik pa 36 K 86 v. 1 1/2% rentnega davka od vložnih obresti je bilo preteklo leto plačati 21.909 K 77 v. Plačala ga je hranilnica sama.

Preteklo leto se je 527 prosilcem dovolilo za 6.945.894 K 20 v hipoteknih posojil, izplačalo pa 474 strankam 6.079.445 K 26 v.

Koncem l. 1909 znašajo vsa hipotekna posojila 22.391.569 K 16 v, koja svota je razposojena pri 6120 dolžnikih. Ne enega dolžnika odpade poprek 3658 K 75 v.

Občinska posojila so do konca leta dosegla svoto 6.397.552 K 07 v, ki je izposojena pri 201 občini.

Zasebnikom, deželi, občinam, odboru in kreditnemu društvu izposojeni denar znaša skupaj 28.938.122 K 12 v t. j. 76% vseh hranilnih vlog, razpoložljivih denarnih sredstev pa je bilo pri upravnem imetju koncem l. 1909 za 8.893.323 K 85 v, kar znaša 23 1/2% vlog.

Značilno za dvajseto upravno dobo je, da so se celo založna in menična posojila povzpela do višine, kakoršne doslej še nobeno leto niso dosegla. Zaloge so se dvignile namreč od 10.804 K na 32.771 K, menična posojila pa od 286.367 K 01 v na 543.322 K 65 v.

Zaloga vrednostnih papirjev se je zvišala za 638.600 K in znaša koncem l. 1909 6.352.600 K imen. vrednosti.

Čisti dobiček upravnega imetja je znašal 106.426 K 69 v, pri splošnem rezervnem zakladu 34.498 K 97 v, dobiček pokojnisknega zaklada pa 1.502 K 03 v, tako da zgaša skupni čisti dobiček za leto 1909 142.427 K 69 v.

V primeri z dobičkom prejšnjega leta, ko ga je bilo le 79.203 K 55 vin., je torej uspeh zadnjega leta ugodnejši za 63.224 K 14 v.

LISTEK.

Kmet.

Vsetja do kipečih belih gor se je razprostirala zelena ravan. Vesna je plula preko nje in sipala cvetje na grmičevje in drevje. Budili so se temni lesovi iz zimskega spanja. Daždbog je uprl svetle oči v skrivnostne zasenčene globine. Zalesketali so se valčki, gozd je zapel. Tam na gorah še vlada boginja smrti. Z belim mehkim plaščem se zastira njihove vrhove. Njen hladni dih je čuti daleč v ravnino. A že vstaja življenje na podnožju, v rebrih in grapah. Mlada boginja spe navzgor. Tam še spi pod ledom vir in slap pričakuje toplega pozdrava. Kakor zaklet čaka vstajenja, skrit očem, zameden vsenaokrog od snega. Večni mrak vlada tu in on čaka sredi gore v naročju skalovja.

Zabučalo je nad vrhovi. Temni oblaki so jih zagrnili in divji ples je zaplesala v njihovih sencih Morana. Oblaki so sipali na velikane droben ledeno-mrzel sneg. Cele gore tega strašnega orožja je dvigala burja. Zamesti je hotela vrhove in slemenjena.

A tam spodaj, kjer je razprostrl temni gozd svoja krila, je že gospodovala pomlad s svojim solnčnim sijem in toplim dihom. Bele iskricje je zanašala lesem mrzla sapa. Padale so na temnozeleno vejevje in izginjale.

Aj, Morana, li plešeš zadnji ples?

Izginili so oblaki in sveža odeja je zableščala v beli luči na vrhovih.

Sredi ravnine ob zeleni reki je stal starec. Njegovo oko je zrlo kakor še vse potopljeno v sanje o daljnih bregovih in rodnihi kočah, o večerni pesmi in širnih stepah. Kje so jim meje? Šumi po njih in valovi visoka trava. Valovi se izgubljajo v daljavi in tam je še stepla in valovi. Nad njimi pekoče solnce sredi neizmerni modrine.

Nekoč je bilo! Zažgali so boginjo zimskega in smrtnega spanja in strešili pepel v reko. Tedaj se je vzbudila stepla in stresla in pod konjskimi kopiti je zagrmelo.

V srečje vstalo hrepenenje in človek se je vzdignil. Zdravstvuj, stepla!

Spanje pod zvezdami in pod oblaki, sipajočimi ogenj na trepetajočo zemljo, hrskanje konj, plapolanje ognjev, pesem polna hrepenenja, glasovi rogov v čistem jutru pod tujim nebom in dalje dalje...

Boji, smrt, zmaga! Sedaj je tu. Osivel je v bojih, a sila je še v njegovi roki.

Glasovi, prihajajoči iz bližnje kočje, so vzbudili starca. Upel je v

eno stran oko, bistro kakor oko starega sokola, katerega še nosi silna perot pod oblake.

Visoki hrastje so stali krogin-krog kočje in jo skoraj zakrivali z visokimi obešnimi debli. Izza debel se je pojavilo troje mladeničev in voz, pred katerega je bil vprežen silen konj.

Vesel krik je pozdravil starca. Konj je stekel po ravni zemlji, pokriti s svežim zelenjem in cveti. Gri-va je zavihrala. Konj je obstal pred starcem.

»Dober si, vranec! Nosil si me v sovražne vrste, kjer je kosil moj meč, a sedaj voziš plug. Glej, cvetočo zemljo, varno stopaj in vleci brazde po njej. Osivela ti je griva in meni lasje, a še sva čila, da bi se bila z besmi in z Morano samo. Naprezimo, sinovi!«

Vzeli so z voza plug, ves okrašen s pomladanskim cvetjem. Zahrska je konj, ko so ga vpregli. Upel se je s sprednjima nogama ob zemljo in potegnil.

In glej! Plug se je zaril globoko v zemljo.

Sedaj pada in se dviga, pušča-joč za seboj črno svežo brazdo.

Orači so se ustavili nad potokom, izlivajočim se v reko.

Starca je razprostrl roke nad brazdo in jo blagoslovil. Zaojnas kaplja je padla s njegovega čela na črno zemljo. To je bila sveta kaplja, rojevala se v njej.

Tako se je kmet zaril s svojim plugom globoko v zemljo. Nalik hrastu! Stoinsto koreninje veže in prepreza grudo, silne korenine so kakor velikanski prsti zgrabili zemljo in jo držje.

Plug je odgrnil preprogo in sedaj leži pred njimi črna zemlja.

»Dazdbog napoji tvoje grudi s toploto in svežostjo, da zapolje po tebi, o zemljica, življenje!«

»Lepa je ta ravnina, sinovi! Hej in naša je sedaj! Branimo, varujmo jo srčno s svojo krvjo!«

»Mirno zatisnem oči, ako sprejmete, mladi sokoli dedino v vredne roke.«

»Hočemo pri Perunu!«

Mirno je zatisnil oči oči v večni sen. Dediči so sprejeli dedovino v vredne roke.

Vse nitke vodijo iz kmetovega srca v materino osrčje. On se je zaril vanjo, on jo brani srčno, obupno do smrti. Umira lahko, ako so vredni dediči prejeli njegovo last v svojo.

A v potomeh je ugasnila zavest velike naloge, ostala je le še slutnja. Nezavedno opravlja kmet veliko zadošč in varuje dedovino s svojim plugom...

Onj, kako šume zlati žitni vali, hrepenenji od obzorja do obzorja. Pesem pesmi!

Kako se smeje mak! Glej, ali ni hudomušno zakimali sredi valovja? ... A. S.

Sanje v tujini.

Nalik rovom črnih krtov se razprezajo rovi premogokopovi globoko v temino zemeljskega naročja. Tusem se je zaril prednji človek, hlepeč po bogastvu skritih zakladov.

Crne ogromne sence se plazijo po stenah podzemeljskih prostorov, motno obsevanih od rudarskih leščerb.

Enakomerno dviga žilnata rudarjeva roka kladivo, enakomerno padajo težki udarci in votlo odmeva-jo pod zemljo.

Rudar je prinesel v zemeljske globokine, kjer ne polje radostno življenje, kakor tam visoko gori pod zlatim solncem, lep spomin, ki mu je cvet, skrijanec in solnce.

V mislih že šteje dneve, ko se povrne iz tujine. Vsak trenutek mu slika hišico na holmovem slemenu, travnike spodaj in polje. Dragi obraz z roj vnanj iz sene.

Hišica z zelenimi okni blesti pod mračnim smrekovim gozdom. Pred hišo je vrt na travi pod jablano se igra par otrok. Njihov veselji smeh je čuti od jutra do večera.

Na rebri pase najstarejši dimko in brezo. Sem do hiše in še dalje v ravnino se sliči pastirjevo ukanje. He, breza, kam siliš! Breza, hoo! S čudovito jasnega nočnega sijaja solnce topla jarka. Sedaj je pomlad in čisto je v ozračju v zvezdah. Čudaj čiti in na njej gostijo trop čebel. Hala! Je to v resnici?

Splošni rezervni sklad je naras-
tel na 1.061.678 K 83 v, kar daje
pokritja za 28% hranilnih vlog.

Skupna svota čistega hranilni-
lastnega premoženja znaša koncem 1.
1909 1.121.477 K 84 v, vse v upravi
Mestne hranilnice ljubljanske naba-
raje se premoženje na 39.385.724
25 v, dočim je prejšnje leto znašalo
le 34.639.439 K 24 v. Leta 1909. se je
torej pomnožilo za 4.746.285 K 01 v.

Da se je mogla hranilnica tekom
dvajsetletnega obstoja povzpeti do te
višine, za to se ima pred vsem zahva-
liti zavednosti in razsodnosti svojih
vlagateljev, ki so sedaj s hranilnico
vred lahko ponosni na stavbo, kate-
ro so — vsak po svojih močeh —
pomagali graditi. Hvala jim na za-
upanju, iskrena hvala pa tudi vsem
drugim, ki so kakorkoli sodelovali
pri tem zavedu. Ostanejo naj ji na-
klonjeni tudi še nadalje!

Parlament.

Proračunski osek.

Proračunski osek je včeraj za-
čel razpravo o postavkah notranjega
ministrstva. Poslanec dr. Kramarj
je v svojem govoru zahteval, naj se
pri prihodnjem ljudskem štetju na-
domesti rubrika »občevalni jezik«
z rubriko »narodnost«. Pritoževal se
je dalje, da vlada v Bukovini zatira
rusko-ortodoksna cerkvena društva,
ki imajo le kulturne in verske name-
ne; zatira jih pa vlada zato, ker do-
bivajo denar iz Rusije. Govornik se
boji, da bo to zatiranje, če se bo na-
daljevalo, imelo lahko prav resne po-
sledice. — Poslanec Vasilko pravi v
svojem odgovoru poslancu Kramar-
ju, da je oficijelna Rusija največja
sovražnica Rusinov. S svojimi pod-
porami bi rada Rusine raznorodila.
V Bukovini ni Rusov. Če poslanec
dr. Kramarj želi, naj vlada nasproti
onim društvom izpremeni svoje po-
stopanje, je pa govornik ravno na-
sprotnega mnenja. — Poslanec Ma-
lik se obrača proti očitani dr. Kramar-
ja, da sta »Schulvereine« in »Gu-
stav-Adolfvereine« politični društvi.
Peča se nadalje z reformo društve-
nega zakona z ozirom na politične
pravice ženskih ter se pritožuje nad
češko agitacijo na Dunaju. — Po-
slanec Vuković zahteva odredbo
proti tuberkulozi v Dalmaciji. Pri-
tožuje se proti nadlegovanju tujcev
v Kotoru in Dubrovniku; kdor ima
sabo fotografski aparat, ga oblastva
nadlegujejo. Slednjič zahteva govor-
nik reguliranje bosensko-dalmatins-
ke meje. — Poslanec Marckhl
polemizira z dr. Kramarjem, ki je za
spet enkrat pokazal svoje rusofilske
mišljenje. Omenja nameravano so-
kolsko slavnost v Celju, ki je vstanu
najobčutnejše kaliti mir v Celju. Go-
vornik proti tej slavnosti odločno
proti. Protestira dalje proti temu,
da župnik, obsojen radi zapelje-
vanja h krivi prisedi na več mese-
cev ječe, še zdaj opravlja svojo
službo.

Prihodnja seja danes.

Finančni osek.

V včerajšnji seji finančnega o-
seka je stavil poslanec dr. Renner
predlog toliko časa sistirati posveto-
vanja, dokler ne poda finančni mi-
nister obširnih informacij o finan-
čnih potrebah prihodnjih let. Poseb-
no zahteva govornik pojasnil o vo-
jaških potrebah za l. 1911 in 1912. —
Poslanec dr. Gessmann pravi, da na
podlagi zanesljivih informacij
lahko izjavi, da tržaški »Stabilimen-

to teci« res gradi družabnost. Teh
ladij ni nihče naročil, celo pa ne
akupna vlada. Firma saradi pro-
daje onih ladij ni prav nič v skrbeh;
še jih ne bo saradi dravnopravnih
zaprek kupila avstrijska vlada, jih
bo pa firma kje drugje spravila v
denar. — Poslanec dr. Licht zahteva
v tej zadevi pojasnil od vlade. —
Glede na predlog poslance dr. Ren-
nerja pa stavlja drug predlog, naj
vlada o zahtevah vojne uprave poda
informacije parlamentu. Z dr. Ren-
nerjem predlogom se pa ne strinja.
— Finančni minister Bilinski
pravi, da vlada niti sama še ne ve,
koliko bo potrebovala vojaška upra-
va v letih 1911 in 1912, ker pri
skupnih konferencah stvar še ni pri-
šla na razgovor.

Pri glasovanju je bil prelog po-
slanca dr. Rennerja odklonjen s 16
proti 12 glasovom. Predlog poslance
Lichta pa je bil soglasno sprejet.

Osek za poslovnik.

V osek za poslovnik je bila
včeraj sprejeta važna resolucija, s
katero se izjavlja, da je vladna pre-
dloga bistveno nesprejemljiva. Osek
je tudi sklenil določiti referenta, ki
naj v 14 dnevih izdela samostojen
elaborat, ki bo obsegal nov zakonski
načrt za poslovni red. Referent bo
Steinwender.

Češko-nemška pogajanja.

Iz parlamentarnih krogov poro-
čajo, da se začne češko-nemške kon-
ference prihodnji tork. Povabila se
niso razposlana, ker agrarji formel-
no še niso sklepali o udeležbi na kon-
ferencah; o tem bo sklepal razširjeni
izvrševalni odbor stranke in bo sko-
rogotovo sklenil, da se agrarji kon-
ferenci udeležijo.

Dnevne vesti.

+ Občni zbor Nar. tiskarne.
Opozarjamo še enkrat, da je občni
zbor »Nar. tiskarne« jutri v soboto
ob 6. popoldne v mestni posveto-
valnici.

+ Zdravje gospoda župana Iva-
na Hribarja. Kakor smo poročali, je
gospod župan Hribar zelo nevarno
obolel in si krepki zdravje v svojem
poletnem bivališču v Cerkljah. Mir
in gorenjski zrak, ki so mu ga na-
svetovali zdravniki, jako ugodno
vpliva na njegovo zdravje. Gospod
župan poroča danes veselo vest, da
ga mrzlica ne nadleguje več, da se
mu je začelo zdravje na boljše obra-
čati. V nedeljo že pride v Ljubljano
in hoče od ponedeljka naprej zopet
uradovati. Mislimo, da storimo prav,
če prosimo g. župana, da odloži ne-
umorno delo dokler popolnoma ne
okreva. Zdravniki naj ga čuvajo pred
vsakim naporom, da čim prej
ozdravi.

+ »Jasnost!« Pod tem naslo-
vom je priobčil včerajšnji »Slove-
ne« članek, v katerem se premle-
va stare, že stokrat povedane fraze,
ki jih rabijo klerikaleci, kadar hočejo
dokazati, da skupno narodno delo
med slovenskimi strankami ni mo-
goče. Te fraze smo slišali že nešteto-
krat, in če jih klerikaleci vkljub te-
mu še vedno ponavljajo, je to zna-
menje, da njihovi argumenti ne vpli-
vajo niti na njihove ljudi, kamoli da
bi z njimi imponirali svojim naspro-
tnikom. Da je klerikalcem za na-
rodno delo toliko, kakor za lanske
sneg, o tem že čivkajo vrabci na stre-
hah, zato tega ni treba »Slovencu«

širnega morja z brzo ladjo, ki ponese
tudi njega preko valov.

Večer je. Ona se je vrnila iz va-
si; znabiti je delala danes pri župa-
novih kakor navadno. Pridna in do-
bra je njegova žena.

Svetilka gori na javorjevi mizi,
ona drži pismo razprostrto v rokah.
Bere že vtretič. Ko prebere, da pi-
smo najstarejšemu, naj čita glasno.
In ko pride do tistega mesta, kjer
piše on, kako težko mu je pri sreč in
kako rad bi bil že doma, ji zasije v
oči zopet solza, posvečena njegove-
mu spominu. Kako daleč je od nje,
kako težko ga pričakujejo že vsi do-
ma!

No, vendar, da je le prišel!

Že tešijo tesarji, že so postavili
zidarji okoli hišice odre. Skedenj ra-
ste in se dviga.

»Ljudje božji, stena moje hišice
pada, strop se udara!« Zaplesal je
plamen na strehi, se mu zazdi. »Reši-
te, pomagajte!«

V hiši je ona in otroci, a on ne
more do nje.

Nekaj silnega, strašnega je pla-
nilo v podzemeljske rove in prostore.
Objelo ga je to silno, pritisnilo ob
steno.

»Ljudje božji! Ruši se, trg!«
»Žena, otroci, ven ven! Hitite!«
Za hip se mu je vrnila zavest. Ah,
saj ni doma pri svojih dragih. Tu
umira sam. Zakaj?

Zadnja solza je pritekla po čr-
nem okrvavljenem licu.

S solzo se ugasnil lepi spomin.

A. B.

te študije zatirajo. Klerikaleci so
narodni le takrat, kadar jim to kaže.
V takih prilikah se bijejo na junaška
svoja prsa in križe in rjovejo, da ni
večjih narodnjakov pod solncem, ka-
kor so oni. Čim pa se jim zdi, da jim
niso več potrebne fraze o narodnosti
in o krepkem narodnem prepričanju,
pa takoj vržejo svoj narodni plašč
raz sebe in proglase narodno čustvo
in prepričanje za poganstvo in za de-
lo hudiča. Spominjamo se, da je
»Slovenec« za časa škofa Misije dan
za dnevom propovedoval, da je na-
rodno čustvo treba zametovati, ker
ni ničesar drugega, kakor izrodek
paganskih pogubnih načel. Kasneje,
ko je postal Jeglič Misijev naslednik,
je klerikalcem kazalo, da so dali na
glavo narodno belo-modro-rdečo ka-
pico. Takrat so bili absolutni narod-
njaki, ki so vodili najljutejšo borbo
proti Nemcem. A časi so se spreme-
nili. Klerikaleci so se zvezali z Nem-
ci, njihov vrhovni voditelj škof An-
ton Bonaventura je sprejel za svoje
zavode in za orglje toliko in toliko
tisočakov — in zopet je njihovo ča-
so-pisje jelo oznanjati, kakor izpri-
čuje včerajšnji »Slovenec«, da sloni
narodnost »na podlagi paganskega
načela«, in da je treba preje »urediti
notranje razmere« (to je uničiti svo-
je domače politične nasprotnike),
češ, da se bo šele potem moglo »uspe-
šno bojevati zoper tujce«. Takšna je
klerikalna jasnost v »načelih«. A
ta »načela« bodo postala, o tem smo
prepričani, še jasnejša in kmalu bo
prišel čas, ko bodo klerikalni ča-
so-pisi brez vsakega stida in sramu s
koroškimi Podgorcem oznanjevali, da
ni škoda, ako Slovenci kot narod iz-
ginejo, samo da ohranijo edino zve-
ličevalno vero katoliško!

+ Za živinorejskega nadzornika
pri deželnem odboru kranjskem je
imenovan bivši lemenatar Rataj. O
njegovem strokovnjaku se ne ve
ničesar, pač pa je znano, da je za-
krknjen klerikalec. Deželni odbor je
izbral najslabjšega kompetenta, dasi
se je potegovalo za službo več pri-
znanih in najboljših kvalifikovanih
strokovnjakov. V drugih deželah na-
stavlja za živinorejske nadzornike
živinozdravnike, naš deželni odbor
je poveril tako važno mesto bivšemu
lemenatarju. Legvarta je degradiral
za mlekarkega nadzornika, češ, da
ni strokovnjak v živinoreji. Če pa bi
Legvart spravi živinorejo v deželi
na rob propada, je čisto gotovo, da
jo bo pognal Rataj v propad. Rataje-
va nezmoglost se z Legvartovo niti
primerjati ne da! Kranjskim živino-
rejem se obetajo zelo žalostni časi.

+ Polze v nevarnosti. Sloven-
sko javnost razburja zadnji čas vest
da se hoče nemški Schulvereinugnez-
diti v nasledje še nedotaknjeni Savin-
ski dolini in si je izbral za prvo Pol-
zelo, središče doline savinske, odko-
der bo razpredel svoje mreže potem
po celi dolini. Vsa naša župnija je
ogorčena nad tem in da pokazemo
javno, da nemške šole ne maramo ter
z njo ne pustimo v hoda niti Schul-
vereinu niti Südmarki, priredimo
zdrženi Slovenci obeh strank v ne-
deljo 29. t. m. velik protestni shod
cele Savinske doline na Polzeli. Shod
se vrši 29. maja, ne pa 22., kakor sta
mariborska »Straža« in ljubljanski
»Slovenec« pomotoma objavila, ter
se je shod na 22. t. m. brzoglavno v
Maribor odpovedal sporazumno z na-
šim gospodom župnikom. Torej, Sa-
vincani, v nedeljo 29. maja vsi na
Polzelo. Kot listja in trave nas naj
bo, da mogočno in glasno protestira-
mo proti nemški nakani, ponemču-
riti našo lepo Polzelo in z njo pozne-
je Savinsko dolino. Pokazimo, da
bomo! — Zdrženi Slovenci.

— Družbi sv. Cirila in Metoda
je vplačal en obrambni »kamen«
(200 K) g. župnik Berce, praznujoč
danes petdesetletnico svojega roj-
stva. Tak način praznovanja jubile-
jev je posebno priporočljiv.

— »Ljubljanski Sokol« pozivlja
brate člane, da se v nedeljo, dne 22.
t. m. udeležijo polnoštevno javne te-
lovadbe in zabavnega večera, katere
priredi »Žensko telovadno društvo«
v Ljubljani v proslavitev svoje deset-
letnice v sokolski telovadnici v »Na-
rodnem domu«. Pričetek telovadbe
ob 6. zvečer, po končani telovadbi
zabavni večer istotam. »Ljubljanski
Sokol«, ki je s »Ženskim telovadnim
društvom« gojil ves čas obstoja naj-
pristronejšje odnose in stike, mora
ob tej priliki z obilno udeležbo poka-
zati dejansko svoje simpatije do vrle
brateke organizacije, ki je ob raznih
prilikah našemu ljubljanskemu So-
kolu s čvrstim sodelovanjem poma-
gala pri njegovih prireditvah. Žele-
ti je, da se bratje udeležijo prireditve
v kroju. Na zdar!

— »Sokol« L. opozarja one brate,
ki se mislijo udeležiti županske izlete
»Ljubljane L.«, da se vrže na nje ro-
dovne vaje v petek 30. maja ob 9.
uri zvečer v društveni telovadnici.

— Župa Ljubljane L. priredi v
nedeljo, 22. t. m. skupni izlet v Del-
sko, Sokol L. in II. in III. Vid se zbi-
rajo na Ledeni ob 1. popoldne, nato
le društva pa odidejo samostojno v
Dobro. Vabljeni so in dobrodošli vsi
prijetelji Sokola.

— Pred upravnim sodiščem se
vrši dne 3. junija javna ustna raz-
prava o pritožbi predsednika deželne
komisije za pridobinski davek za
Kranjsko zoper navedeno komisijo
radi pridobinskega davka »Drama-
tičnega društva« v Ljubljani.

— Slovenski arhitekt napravil
načrt za »Mozartov dom«. V Solno-
gradu zgrade »Mozartov dom« v spom-
nin velikega glasbenika Mozarta,
solnograškega rojaka. Za načrte
zgradbe je bil razpisan natečaj, ki
se ga je udeležilo 64 arhitektov. Pr-
vo nagrado je dobil monakovski pro-
fesor arhitekture Rikard Berndt,
drugo pa slovenski arhitekt dr. Mak-
so Fabiani, čegar načrt je bil tu-
di kupljen in se najbrže tudi izvede.

— Nedeljski počitek po zavaro-
valnicah. Dočim se je upeljal v Ljub-
ljani malone že po vseh uradih, trgo-
vinah itd. celoten nedeljski počitek,
silijo nekatere tuje zavarovalnice,
ki so v rokah nemških šefov, svoje
uslužbenice, da morajo ob nedeljah
celo dopoldne delati službo. Za danes
se omejujemo na to opazko. Če ne
bo izdala, bomo javnosti povedali
imena izkoriščevalcev naših ljudi.

Wasserversorgungs - Anstalt in
Unter - Schönbau zboroval je včeraj
pod predsedstvom privravnca Prusa
Kreutzerja v gostilniških prostorih
župana Pogačnika v Šiški. Za ta
občni zbor zanimali so se tudi neka-
teri Šiškarji. Udeležili so se tega zbo-
rovanja, misleči, ker se vrši v gostil-
ni — torej na javnem prostoru, ki je
vsakemu pristopen. — da imajo
pravico sedeti pri kozarcu vina. To-
da kaj se jim je primerilo. Ko mirno
sede pri kozarcu vina, pride vsega
mogočnega, od vseh slovenskih (?) kler-
ikalcev podpirani Prus Kreutzer,
ter nemško in osorno zahteva, da se
naj odstranijo, češ, da je občni zbor
vodovodne zadruge — tajen in ne
sme nihče slišati, kaj ima Prus
Kreutzer in pa njegovi podrepaniki
obravnavati pri občnem zboru! Lepa
je ta! No, pa s tem so se gotovi Zajci,
Zelenkoti in drugi sami obsodili. Če
so mnenja, da njih zborovanje ni za
javnost — potem si vsakdo lahko mi-
sli, kako se ti ljudje boje — javnosti!
Kdor se pa javnosti boji, mora imeti
za to vzrok. Da ima pa Kreutzer in
njegova kompanija dovolj vzroka se
javnosti bati, o tem smo pa Šiskarji
že davno prepričani. Ker pa smatra-
mo, da ni vodovodna zadruge v Ši-
ški samo za to, da se rede pri njej go-
tovi privravnanci, za to bomo že
poskrbeli. Tudi javnost bode izvede-
la, kaj imajo ljudje la Kreutzer in
drugi med seboj. Naj bodo gospodje
prepričani, da s tem, ako mečejo po-
sestnike in davkoplačevalce Šiške iz
svojih zborovanj, ne bodo dosegli te-
ga, kar nameravajo. Tudi to jih ne
bode rešilo, da imajo kot zastopnika
nemškega odvetnika dr. Valenčaka.
Mi sicer ne vemo, kaj so gospodje
včeraj pri zborovanju sklenili, vemo
le toliko, da najemniki vode predpi-
sanih taks ne bodo plačali. Dotičniki
pa, ki so takse že plačali, zahtevali
jih bodo od vodovodne zadruge na-
zaj. Končno naj še omenimo, da je
dobil Kreutzer domovinsko pravico
v mestu — Kočevju. Svoj čas je pro-
sil občino Zgornjo Šiško, da bi mu
dala domovinsko pravico, pa je po-
gorel, ker je občinski odbor sklenil,
da je Kreutzer premal, če bi bil gol-
dinar, pa ga bi sprejeli.

Šišenske čitalnice majnikov izlet
bo v nedeljo 22. maja k Sv. Katarini
in na Medvode. Izletniki se zbi-
rajo ob 6. uri pred cerkvijo Sv. Jer-
neja v Spodnji Šiški, gredo peš čez
Toško Čelo gori k Sv. Katarini, okoli
12. doli v Medvode na kosilo h go-
stilničarju in mesarju »Jesihuk«. Za-
spanci ali sicer zadržani pridejo la-
hko na skupno kosilo, oziroma veselico
z opoldanskim vlakom. Za vrnitev
bodo na razpolago trije vlaki: ob 6.
uri 36 min., ob 7. uri 54 min. in ob
11. uri zvečer. Vožnja do Ljubljane
traja 22 minut. Poleg pevecv in pevk
se vjudno opozarjajo na izlet č. čla-
ni čitalnice in prijatelji petja, nara-
ve in vsele družbe.

Pasite na otroke! Iz Šiške nam
pišejo: Včeraj se je igral na dvorišču
4letni sin čevljarja Meschika. Na
dvorišču je bil voz, na katerem je bi-
la truga gramoz. Deček je zlezal na
voz in se igral z gramozom. Nakrat
se je truga prevrnila in pokopala pod
sabo dečka. Kamenje je dečku popol-
noma zmečkalo glavo, da je bil na
mestu mrtve. Nesreča se je mogla
prigoditi pač zgolj radi tega, ker je
bil deček popolnoma brez nadzorstva.

Shod nemškega šulferajna v La-
nah na Dolenskem je bil dne 16.
maja. Že 15. maja so začeli postavi-
ljati pred šolsko hišo brezove mlaje
in plesti vence. Ugibali smo, kaj to
znači, in po dolgem vpraševanju smo
izvedeli, da bo naslednji dan shod
nemškega šulferajna, da se bo daja-
la otrokom obleka in Bog si vedi kaj
še. Pričakovali smo napeto, kdo pri-
de v Lano; mislili smo že, da pride
sam dr. Gross. Res se prišli vsi otro-
ci in stari slovenski in šolski,

ker so mislili, da bo vsak otrok ko-
maj nesel obleke domov. Ali bilo je
vse drugače. Prišlo je par german-
skih učiteljev nemškega šulferajna
in iz Cermošnice; najprvo jim je ne-
kaj čvekala lazarski učitelj. Seveda
slovenski otroci in starši ga še razu-
meli niso. Kvasil je, kako jim je do-
brotljiv nemški šulferajn in njegov
predsednik dr. Gross, namesto oble-
ke so pa razdelili vsakemu otroku
eno — podobno, predstavljajočo seda-
njega predsednika šulferajna, dr.
Grossa z njegovim lastnoročnim pod-
pisom! In odšli so potem v gostilno
k Jozelnu, ki vsakega Slovenca psu-
je: »Verfluchter windischer Hund.«
Laze žive od samih Slovencev in ko
ne bi Jozel imel Slovencev v gostil-
ni, bi po njegovi gostilni mihi hodile
ne gostje in ako ne bi gospod učitelj
jemal slovenskih otrok v nemško šo-
lo, ne bi imeli zadostnega števila
otrok za dvorazrednico, še za eno-
razrednico ne. Ali, Slovenci pa le
hodiijo v to gostilno, ki je tako zagri-
zeno nemška, da se psuje vse, kar je
slovenskega, čeprav so Laze na slo-
venski zemlji. Slovenci hodiijo v to
gostilno rajši poslušati, da jih Jozel
psuje s kranjskimi cigani, kakor v
slovenske gostilne. To kaže najbolje,
kaka je narodna zavednost tega ljud-
stva.

Iz Postojne. Novo izvoljeni ob-
činski odbor mestne občine Postojns-
ke je v svoji seji dne 19. majnika t.
l. volil mestno starešinstvo in sicer:
je bil izvoljen za župana dosedajni
predstojnik gospod Gregor Pikel; za
občinske svetovalce pa gospodje:
Josip Lavrenčič, France Arko, Emil
plem. Garzarolli, Makso Šeber, Ivan
Likon, Ivan Sever, France Jurca,
Teodor Dekleva, Andrej Burger in
France Paternost. Izmed izvoljenih
občinskih svetovalcev je imenoval za
prvega županovega namestnika gos-
poda Josipa Lavrenčiča, za druge-
ga namestnika gospoda Franceta
Arkota. Po dokončani obravnavi na-
daljnega dnevnega reda pa je izre-
kel nastopni protest: Občinski odbor
mestne občine Postojna je v svoji se-
ji sklenil nastopni protest: 1. Občni-
ski odbor protestira proti odloku c.
kr. poljedelskega ministrstva z dne
4. maja t. l. št. 16.195/888, s katerim
se hoče uresniti starodavno pravico
Postojčanov in Veliko - Otočanov
glede prostega poseta Postojnske ja-
me ob slavnostnih prilikah. 2. Pro-
testira proti temu, da se v novejšem
času v reklamah za Postojnsko jamo
dosledno povdarja, da je naša jama
»bekanntlich ein Staatseigentum«,
če tudi dobi polovico čistih dohodkov
od jame le mestna občina in drugo
polovico jamski zaklad. 3. Občinski
odbor prizna, varujejo in upošteva-
joč lastniške pravice mestne občine
do Postojnske jame v prvi instanci
le jamsko komisijo kot upravno kor-
poracijo, v kateri ima mestna obči-
na v varstvo svojih koristi svoje za-
stopnike in protestira proti temu, da
se je preko iste izdal odlok c. kr. po-
ljedelskega ministrstva z dne 4. maj-
nika t. l. št. 16.195/888.

Avstrijski uradnik in užigaliec
družbe sv. Cirila in Metoda. Te dni je
sedel v neki celjski gostilni med slo-
venskimi gosti nek uradnik celjske
sodnice. Prosil je svojega soseda Slo-
vence za užigalico. Slovenec mu pri-
jazno pomoli svoji škaflijo, c. kr.
uradnik jo vzame, pa takoj z vso
močjo trešči ob tla. Med Slovenci je
nastalo silno razburjenje in le malo
je manjkalo, da niso izzivajočega
nemškutarja vrgli na cesto. In taki
zagrizanci uradujejo Slovence!

Sestanek slovenske napredne
mladine. V nedeljo, dne 22. t. m. se
vrši v gostilni Norb. Zaniera v Do-
lenji vasi, v občini St. Pavel pri Pre-
boldu sestanek slovenske napredne
mladine. Razpravljalo se bo med
drugim tudi o sokolstvu. Napredna
mladina štajerska je lahko za vz-
gled slovenski mladini po vseh dru-
gih slovenskih deželah.

Denar nezakonskega otroka po-
neveril. Pred mariborskim okrožnim
sodiščem je bil obsojen 60letni vpo-
kojeni adjunkt Južne železnice Jožef
Zelenka na pet mesecev ječe, ker je
kot varuh nekemu nezakonskemu
otroku poveril in porabil 320 K
denarja.

Shod predsednikov slovenskih
učiteljskih društev štajerskih skli-
calo je vodstvo »Zveze slovenskih
štajerskih učiteljev in učiteljice« za
nedeljo dne 22. maja t. l. v Celje in
sicer v svrhu, da se definitivno dože-
ne taktika glede poslovnega jezika
pri uradnih okrajnih učiteljskih kon-
ferencah, glede slovenskega urado-
vanja šolskih voditeljev z oblastni-
jami i. dr., kakor je bilo to nedavno
že obrazloženo v našem listu.

Die Wacht am Rhein. 15. maja
zvečer je šla iz Lembaha v Maribor
večja slovenska družba. Peli so slo-
venske pesmi. Zadej je prišla tudi
družba, o kateri se ne more reči, ali
je nemška ali slovenska, ker se redi
iz samih slovenskih denarjev, eksis-
tenco so ji dali Slovenci in v prvi
vrsti trdi kmetiči goldinarji. Ta
družba je bila redhina g. Brožeta,
vede tiskarja sv. Cirila v Maribo-
ru, kjer se tiska »Slov. Glasnik«.

»Sreča«, »Naš Dom« itd. In zgodilo se je, da sta Brožetov sin, ki je naveden tudi Jahnturner in ualuzhen v trgovini prej Kraiz pri dravskem mostu in njegova sestra prehitela nalašč slovensko družbo in jim pod nosom jela cviliti vilezdajniško pesem »Die Wacht am Rhein«. Slovenci so ostali mirni ali ta dva sta izživala naprej in bilo je očitno, da sta iskala zdražbe. V Studencih pa ju vsekako vpraša nekdo popolnoma mirno, ali ju ni sram, da pojeta to pesem in to posebno, ker je njun oče v Cirilovi tiskarni. Ali Leo Brože in dična njegova sestra sta jela kar dejanski napadati in se je pri tem posebno odlikovala hčerka Brožetova, kateri je v tem pritekel na pomoč oče. Gotovo so imeli domeni. In oče, ki ima kruh od Slovencev je mesto, da bi ju pomiril, jel istotako razgrajati. Iz bližnjih hiš so pritekli ljudje in ko so izvedeli, kaj je, so se zgrajali nad početjem človeka, ki je slovenski kruh in ki vodi tiskarno, kjer se tiskajo slovenski, pardon klerikalni listi.

Nesreča na železnici. V sredo se je vozil posestnik Jakob Sitar iz Št. Janža na Vinski gori od Pragerskega do Celja. V Celju bi moral Sitar izstopiti, ker je bil pa menda v vlaku zaspal, se je vozil dalje. Ko je vlak že oddrhal čez Savinjo, je najbrž opazil, da je že mimo Celja in je skočil z vlaka. Padel je z glavo naprej ter se zelo poškodoval. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

»Fridolinista« osumljenega Fr. Kavčiča, enega glavnih stebrov klerikalne stranke v Dornbergu na Goriškem, so izpustili iz preiskovalnega zapora. Zatrjuje se, da je v to svrhu posredoval klerikalni poslanec Fon, deželni sodnik svetnik v Gori. Klerikalci so strahovito razburjeni radi tega škandala, dornberški naprednjaki pa zahtevajo, da se tej stvari pogleda do dna, da pride na dan, kdo je kriv vsega tega ter da se vrne Dornbergu dobro ime.

Vojak 47. pešpolka v Gorici, Iv. Lepenik, doma iz Maribora, je bil obtožen, da je zabodel italijanskega delavca Lovrenca Mareschija, ki je po tem zabodljaju umrl v goriški bolnišnici. Svoj čas smo obširneje poročali, kako je zabodel ponoči v Gorici pred kavarno »Armonia« neki vojak Laha Mareschija. Ta vojak je Lepenik, katerega je vojaško sodišče obsodilo sedaj na 4 leta ječe.

Izvojni trg v Gorici je zopet odprt. Kakor hitro dozori prvi pridelek, se odpre v Gorici izvojni trg, kamor nosijo Slovenci črešnje, sparglje, jagode, krompir, grozdje itd. Tam se to blago razpeča in odpošlje po svetu. Ves veliki dobiček poberejo prekupeci v Gorici, kamor pridejo s severa, in tisti, ki kupijo blago od njih. Ta trg bi bilo treba organizirati, da bi imeli slovenski kmetovalci glavni dobiček, ne pa tuji.

Med koloni v zapadnih Brdih na Goriškem je nastalo vznemirjenje, ki ne obeta nič dobrega. Ljudje so nestrpni, ker jim klerikalci toliko obetajo, ne dosežejo reveži pa ničesar. Dosedanje konference so pokazale, da steče še mnogo Soče v morje, predno bo rešeno kolonsko vprašanje. V nedeljo mislijo klerikalci zopet iti med kolone, da še bolj podnetijo vznemirjenje, ki se pa utegne končno obrniti proti njim, brezvestnim hujšakom.

Ruski biciklist v Trzinu na Primorskem. Zandarmerija v Trzinu je prišla nekega mladega človeka, ko je šel po Trzinu z biciklom ob roki. Povedal je, da se piše Viktor Sokolovski, da je iz Rusije doma ter da potuje za trdno Dubinsky v Trstu. S seboj je imel bicikel, o katerem se sodi, da je bil ukraden. Sokolovski pravi, da je kupil bicikel v Trstu. Pridržali so ga v zaporu, da poizvedo, kaj je resnice na njegovi izpovedbi. V Trzinu ima zandarmerija strog ukaz, prijeti vsako količjak nepoznano osebo, če se ji dozdeva le malce sumljiva.

Poskušeni samomor. Včeraj je prišel v Trst med drugimi poljskimi izseljenci 50letni Panko Csešmal iz Zulina v Galiciji. Njegovi tovariši so že med potjo opazili, da se Csešmalu blede. Pripovedoval jim je različne neumnosti; rekel je, da je njegov sin na Dunaju zaprt, ker je obdolžen, da je umoril svojo mater. To pa ni res, kajti on sam je ubil svojo ženo. Vrgel je denar proč ter prosil, da ga kdo ubije. V izselniškem domu je Csešmal skočil iz drugega nadstropja na dvorišče. Zelo nevarno poškodovanega so prepeljali v bolnišnico.

Posredovalnica služb N. D. O. Krojaški pomočnik proti dobri plači se sprejme. — Mladenci, pridenišče službe kot sluga ali kaj slinčnega. — Sprejme se 2 ali 3 mizarške pomočnike proti dobri plači v stalno delo. — Več se izve v uradu N. D. O. vsak dan od 5. do 8. zvečer.

Kolezijsko kopalnico se odpre v soboto. Neznani samomorilec. Dne 28. suša so našli v gozdu pri Bazovici nekega občenca, katerega identitete dosedaj še niso mogli dognati. Pri

njem: niso našli naga nekoga francoskega bolehalja nobenih izkovan. Samomorilec je bil okoli 35 let star, 157 cm dolg, sicer močan, a izgleda slabo. Obraza je bil suhga in bledega in svetlorjavih oči. Občenece je tržaška policija dala fotografirati. Komur bi bilo o njem kaj znanega, naj to sporoči policiji v Trst.

Neprevidean kolezar. Predvečernjem popoldne je na frančiškanskem mostu nek kolezar podrl služkinjo Uršulo Črnetovo, katere se je pri padcu na nogi lahko telesno poškodovala. Kolezar je znan.

Roko zlomil si je včeraj v Zagorju rudniški inženir G. Glasner, katerega so pripeljali v deželno bolnišnico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 30 macedoncev, 10 Hrvatov in Slovencev. — V Heb je šlo 40, v Buchs 52, v Inomost 30, na Nemško 20, v Beljak 27, na Dunaj 45, v Budimpešto pa 39 Hrvatov.

»Slovenski Filharmonija« koncertira jutri v hotelu »Južni kolodvor« (A. Seidl) od 8. do 12. zvečer. Vstop prost.

Uradne vesti. Dne 1. junija bo pri okrajni sodnji v Kranjski gori dražba zemljišče vl. št. 156 in 163 kat. obč. Javornik. V hiši se nahaja gostilna, pekarija in prodajalna. Zemljišče s poslopjem je cenjeno 86.000 kron. Najnižji ponudek znaša 43.000 K.

Slovenski Jug.

— Hrvatski sabor je v včerajšnji seji nadaljeval podrobno debato o volilni reformi. Govorili so poslanci dr. Poljak, Pavlič, Korač, dr. Starčević, Zatluka, dr. Lukinić, dr. Rittig, Tomač, Banjanin, Radičević, Novak, dr. Horvat in Peršić. Kmalu popoldne je bila razprava končana in predsednik je odredil glasovanje. Sabor je volilno reformo sprejel tudi v II. čitanju. Hrvatska volilna reforma bo torej v kratkem pod streho. Ali bo takoj po sankciji volilne reforme razpuščen sabor in razpisane nove volitve, še ni znano.

— Deželnozbornske volitve v Bosni. V sredo so se pričele v Bosni in Hercegovini volitve v prvi bosanski deželni zbor. Prve so volile kmetijske občine. Izvoljenih je bilo 7 Hrvatov, 9 mohamedancev in 18 Srbov. Natančni rezultati volitev še niso znani. V hrvatski skupini sta se borili za zmago dve stranki dr. Stadlerjeva in dr. Mandičeva. Stranka nadškofa dr. Stadlerja je ultra klerikalna, dočim je dr. Mandičeva stranka zmerno napredna. Po dosedanjih vestih si je dr. Mandičeva stranka izvojevala nepričakovan uspeh: zmagala je baje v vseh okrajnih razen v sarajevskem, kjer je bil proti dr. Mandiču izvoljen kanonik Pajić. Ako so te vesti o zmagi dr. Mandičeve stranke resnične, potem si je ta mlada stranka priborila naravnost kolosalen uspeh, ako se uvažuje, da je duhovščina z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi delovala za zmago nadškofovih kandidatov.

— Jugoslovanski almanah ob 100letnici svobodne Argentine. Letos preteče sto let, odkar se je Argentina, ta bogata dežela v južni Ameriki, osvobodila španskega jarma in postala svobodna republika. Ta jubilej hočejo praznovati tudi jugoslovanski izseljenci, ki so našli v Argentini svojo drugo domovino. V to svrhu izdajo slavenstven almanah, v katerem bo opisana in oslikana Argentina. Priobčeni bodo v knjigi razni leposlovni sestavki, živopisni razni ugledni Jugoslovani v južni Ameriki, potrebna navodila za izseljenike itd. Almanah izide v hrvatsko-srbskem in španskem jeziku in bo obsegal 500 strani z 250 slikami. Knjiga bo stala 4 dolarje 50 centov. Od vsakega prodanega izvoda je določeno 50 centov za družbo sv. Cirila in Metoda za Istro.

Po slovanskem svetu.

— Sokolski zlet v Sofiji se vrši, kakor smo že zabeležili, 10. in 11. julija. Na telovadišču bo prostora za 2000 telovadcev in 10.000 gledalcev. Pripravljen je telovadišča bo stalo 16.000 K. Vsi Sokoli - gostje bodo imeli brezplačno stanovanje v vojni šoli in v seminarju. Češki Sokoli prirede iz Prage poseben vlak v Sofijo. Dosedaj so se priglasile za izlet v Sofijo te - le sokolske župe: Stredno-česka, Budečka, Dolenojavstrijka, Sladkovska, Krušnohorsk, Rastislavova, Havličkova, Ještedska, Moravsko - šleska, Barakova, Jungmanova, Orlicka in praški »Sokol«, v celem torej 17 društev.

— Prebivalstvo Prage. Po podatkih praškega magistrata, je imela Praha leta 1909. 224.123 prebivalcev. Ako pa se pritežijo še predmestja Vinohrady, Žižkov, Smichov, Nusle, Karlín, Václavice in druge občine, šteje Praga sedaj 611.513 prebivalcev. Med temi je 99% Čehov, in

7% Nemcev. — Prva pesem št. je 3000 maj.

— Spomenik obkolitju Dvorku postaviše dne 4. septembra v Hořicah na Češkem. Spomenik bo izklesan iz kararekega marmorja, in sicer po osnutku Milana Vavre, profesorja v Jaromeru. Zaklad, s katerim se postavi spomenik, je bil nabran po iniciativi pevskih društev: »Vesna«, »Ratibor« in »Dalibor« in po zaslugi mestnega župana Jos. Feifarja.

— Poljska šola v okolici Carigrada. Javili smo že, da se nahaja v bližini Carigrada poljska naselbina, ki šteje več sto prebivalcev. Ta kolonija se zove Adampol. Da se ti Poljaki ne raznarode, se je v Galiciji sprožilo vprašanje o ustanovitvi privatne poljske šole v Adampolu. To misel je sprožil »Dziennik Polski«, ki v to svrhu že tudi nabira prispevke. Pri znani poljski narodni požrtvovalnosti je gotovo, da bo v najkrajšem času nabrana za šolo potrebna vsota.

— Eliza Orzeszkowa, slavna poljska pisateljica, je umrla te dni v Gradnu. Rojena je bila l. 1843. Z literaturo se je jela pečati precej pozno; toda takoj prva dela so ji prinesla priznanje. Razen velikega števila manjših del, je napisala 60 velikih romanov.

— Jubilej C. kr. priv. zbor meščanskih ostrostrelcev v Pragi bo slavil 14. in 15. junija t. l. 550letnico svojega obstanka; ustanovljen ga je l. 1360. Karel IV.

— Boris Dmitrijevič Grinčenko, maloruski pisatelj, je umrl v San Remu v Italiji, star 47 let. Napisal je mnogo pripovedi in narodnih spisov in je zbral mnogo narodopisnega materiala. Prevajal je tudi Schillerja, Ibsena in Hauptmanna in je sestavil obširen maloruski slovar. Mrtvega pisatelja so prepeljali v Kijev, kjer bo pokopan.

Razne stvari.

* Promocija gospice — doktorjem filozofije. Včeraj se je vršila na dunajski univerzi redka slavnost: kandidatinja fil. gospice Marta Furlan, hčerka našega rojaka g. Ivana Furlanija, učiteljica na tržaški državni ljudski šoli, je promovirana doktorjem filozofije. Gospica je študirala na tržaškem liceju, potem je položila zrelostni izpit za učiteljico in zatem tudi za gimnazij. Položivši z odliko rigoroz iz filozofske vede, je postala sedaj doktor filozofije — menda prva ženska v Avstriji.

* Predsednik ruske dume obsojen. Pred okrajnim sodiščem v Petrogradu sta bila radi nekega dvoboja obsojena sedanjí predsednik državne dume Gučkov in grof Urvov. Gučkov je bil obsojen na štiridesletni trdnjaviški zapor, grof Urvov pa na tritedenski zapor na glavni straži.

* Pridelek bombaža v nevarnosti. Amerikanski listi poročajo, da je napravil zadnji mraz, v raznih pokrajinah v Louisiani in Mississippiju izredno škodo, kajti na tisoče z bombažem posejanih oral zemljišča je uničenih, tako da bode treba še enkrat saditi. Od sobote nadalje se je vsled tega bombaž podražil za 250 dol. pri zavoju. — Tudi bombaževno seme se je izredno podražilo, kajti seme dolgega bombaža se prodaja sedaj tona po 150 dol., dočim velja tona navadnega semena 50 do 75 dol. Tudi v Texasu je napravil mraz veliko škodo pridelovalcem bombaža. V Mississippiju je v mnogih krajih zmrazilo in bombaž v Georgiji je skoraj poponoma uničen. Skoro gotovo je, da se bodo izdelki iz bombaževine znatno podražili.

* Petnajstleten deček obsojen na smrt na večalih. V mestu De Land v Floridi v Zedinjenih državah so pred tednom obsodili na smrt na večalih 15letnega dečka Hanchetta, ker je umoril 13letno deklico. Na trupu deklice so bili našli nad 100 vbodljajev. Dečka so te dni obesili.

Književnost.

— Letno poročilo kranjske kmetijske šole na Grnu za leto 1908/09. Iz tega letnega poročila, ki je pravkar izšlo posnamemo sledeče: Šola se je z l. 1908/09 na novo preuredila. Prej je imela dva letnika, zdaj pa obstoji iz dveh oddelkov: zimska šola in letna šola. Njen namen je mladence, ki so dovršili ljudsko šolo v najkrajšem času in z najmanjšimi troški izobraziti za kmečki poklic in s prirejanjem praktičnih tečajev uplivati na povzdigo kmetijstva v deželi. V ta namen ima šola na razpolago obsežno gospodarstvo, ki se peča z vsemi panogami kranjskega kmetijstva. Pouk je praktično teoretičen. Za pouk v šoli je določenih 24 do 30 ur na teden. Praktični pouk se prične redno po šolskem pouku. Poleg tega se napravljajo za izpolnitve šolskega pouka s učenci izleti v sponstvu učiteljev. Na šoli se prireja med letom tudi različni tečaji za gospodarstvo in gospodarja, ga

stihizirajo, vinogradništvo itd. Šola po novem programu se je pričela dne 15. novembra 1909. V prvi tečaj zimske šole je vstopilo 9 učencev in v letno 13 učencev. Ker je bilo na zavodu že 10 učencev prejšnje šole, je štela šola pričetkom šolskega leta 1909/10 32 učencev. V šoli prejšnje ureditve pa je bilo l. 1908/09 v I. letniku 10 v drugem letniku 11 učencev, delovali pa so na zavodu ravnatelj Rohrmann, adjunkt Zdošek, učitelj Lapajne, katehet Tome, kap. organist Hladnik; praktični pouk se je vršil pod nadzorstvom strok. učiteljev.

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Nevaren alepar. Ferdinand Kučera, 30 let star, rojen v Kamniku, bivši agent, stanujoč na Selu, je človeški družbi zelo nevaren človek. Bil je zaradi raznoterih sleparij že sedemkrat kaznovan. Vse to pa Kučero ni spametovalo, da bi krenil na postena pota. Zadnjo kazen je prejel 30. julija 1909, a komaj je bil prost, je že padel v svoje stare navade. Stiriinast novih goljufivih slučajev se mu je očitelo, ko je sedel pred nekaj dnevi na zatožni klopi. Med drugim je opeharil Vincenca Gabrovca iz Podpeči. Rekel mu je, da je Kmeticev agent in da mu bode preskrbel karto za potovanje v Ameriko. Vlačil ga je po Trstu in mu izvalil 358 K, nato je pa še brzojavnim potom hotel Gabrovčovo ženo Francisko opehariti za 300 K. To se mu pa k sreči ni posrečilo. Neko natakarico, ki je služila pri »Črnem medvedu« v Ljubljani, je opeharil za 46 K. Objubil ji je, da se z njo poroči. V Šmartnem je Jeri Presetnik natvezil, da ji bode preskrbel gostilniški obrtni list, za kar mu je dala 26 K. Sedaj bodo imeli lahkoverni ljudje precej časa mir pred tem nevarnim človekom, kajti sodišče ga je obsodilo na 2 in pol leta težke ječe.

Nečloveški sin. Gregor Podobnik, delavec v Povodnju, je bil svoječasnno vojak, a njegovo vedenje je bilo tam tako, da so ga vojaški zdravniki spoznali za umobolnega. Civilni zdravniški izvedenci pa so izjavili, da je Podobnik na duhu popolnoma zdrav. V domačem kraju se ga ljudje boje, ker jim neprestano grozi. Sploh je pa obdolženec delovne in pijanec. Nekoč ga je oče nekaj posvaril, a on ga je zgrabil za vrat in ga tako dušil, da starec ni mogel dihati. Šele navzočim se je posrečilo očeta oprostiti. Podobnik, ki se je izgovarjal na pijanost, je bil obsojen na 10 tednov zapor.

Skozi mitnico jo je hotel popihati z vozom premoga Zakotnikov hlapec Karel Šega, ne da bi plačal mitnino. Sledila sta mu mitniška paznika Janez Plavec in France Čebulj in zahtevala mitnino. Šega pa se zato ni zmenil, prvega je skušal vreči na tla, drugega je pa z bičevnikom po glavi udaril. Tudi je oba grdo opsoval. Obsojen je bil na 6 tednov težke ječe.

Zganje jih je razvnelo. V Vogljah v Bobnarjevem hlevu so pili fantje zganje. Med Janezom Tršanom in Jakobom Bobnarjem je prišlo do prerokovanja, tekem katerega je Bobnar udaril Tršana po glavi. Zunaj hleva sta pa Tršan in Janez Sekne z noži napadla Bobnarja in mu zadala na glavi nevarno poškodbo, na prsih in na hrbtu pa 6 manjših poškodb. Obsojena sta bila vsak na 3 mesece ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Nemci proti italijanskemu vseučilišču.

Dunaj, 20. maja. Italijanski poslanci so danes sprejeli svoje plačilo za podpiranje Bienertthove vlade in Nemcev v zadnjih mesecih. Danes je zboroval nemški vseučiliški odbor. Seje so se udeležili zastopniki nemških buršev in odposlanec vseučiliškega senata Wettstein. Odbor se je po daljši debati izrekel proti ustanovitvi italijanske pravne fakultete na Dunaju. Kje bi se naj ta fakulteta ustanovila, o tem se ni razpravljalo, pač pa so se Nemci izrekli z vso odločnostjo proti temu, da bi se priznala veljavnost izpitov, položenih na italijanskih vseučiliščih. Poslanec dr. Hofmann-Wellenhof se je izrekel proti Trstu kot sedežu italijanskega vseučilišča ter je priporočal, da se naj lažja pravna fakulteta osnuje v Roveredu. Ta sklep nemškega vseučiliškega odbora je napravil uničujoč vtisk na italijanske poslance. Italijani so izjavili, da bodo iz tega sklepa izvajali konsekvence ter spremenili svojo taktiko in svoje postopanje napravili vladi in nemškimi strankam. Nadalje so uradili svojo bojano, da pride še danes do demonstracij v Trstu, Rimu in po drugih italijanskih mestih.

Komet je že izginal.

Dunaj, 20. maja. Tukajnji astronomski poročajo s Sonnenwendsteina, da danes ponoči niso na obzorju nikjer več mogli opaziti Halleyjevega kometa, iz česar sklepajo, da je že izginal v vseirje in da se ga sploh ne bo več videlo.

Dr. Kramar proti Vasiljku.

Dunaj, 20. maja. Češki poslanec dr. Kramar je danes v proračunskem odboru bral ostre levite ukrajinskega poslancu Vasiljku, ki niti ne zna maloruskega jezika. Kramar je imenoval Vasiljka »terezijanskega patrijota«.

Razsodba upravnega sodišča.

Dunaj, 20. maja. Upravno sodišče je razsodilo, da so trgovski sodniki, blaginčarke itd. podvrženi pokojninskemu zavarovanju.

Brez kruha.

Dunajsko Novomesto, 20. maja. Mesto je danes brez kruha, ker so zjutraj stopili v stavko pekovski pomočniki in vajenci.

Lvovska univerza zopet odprta. Lvov, 20. maja. Med Poljskim in maloruskimi akademiki je prišlo do sporazumljenja. Poljaki so odnehali od blokade. Danes so se predavanja vršila v popolnem redu.

Turški prestolonaslednik v Belgradu.

Belgrad, 20. maja. Uradno razglašajo, da ostane turški prestolonaslednik Jusuf Izedin na povratku iz Londona dva dni v Belgradu kot gost kralja Petra.

Vstaja v Albaniji.

Solun, 20. maja. Dva parnika sta tukaj izkrcala 3 nove bataljone, ki so odšli naravnost v Albanijo, tem sledi še 5 bataljonov.

Skopje, 20. maja. V severni Albaniji trajajo še vedno boji med Turki in Albanci. Odločilne bitke še ni bilo nobene. Turška armada šteje sedaj 42.000 mož.

Pogreb kralja Edvarda.

London, 20. maja. Pogrebni spreved z mrtvim truplom kralja Edvarda se je pričel danes ob 9. 50 minut dopoldne.

Indijski podkralj.

London, 20. maja. Za indijskega podkralja je imenovan Lord Kitchener.

Listnica uredništva.

Dotičnik v Loškem potoku, ki ve kake podrobnosti o aferi odtodnega »Kmetijskega društva« radi naročila nekih kmetijskih strojev, se naj takoj pismeno zglozi uredništvu našega lista.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Kdor želi dobro jesti,

privošči naj si večkrat izborne Pekatele, ki naj bodo napravljene po

receptni knjigi

Prve kranjske tovarne testenin v Il. Bistrici. Pošlje se vsakomur zastoj in poštne prosto. 790 12

Serravallo
Železnato Kina-Vino
Migijonina zdravila na Dunaju 1909
Dobro odobreno in dosti kmetijskih listov
Povzroča valjo do 1000
okrepča živce, potiska kri in je
rekonvalescentem in malekvalno
zelo priporočeno od zdravniških avtoritet
Isborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 6000 zdravniških sprisoval.
I. SERRAVALLO, c. h. b. (dani listi)
TRST-Barcovje.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 20. maja 1910.
Termine.
Pšenica za april 1910. za 50 kg 11-40
Pšenica za oktober 1910. za 50 kg 9-83
Rž za oktober 1910 za 50 kg 7-51
Koruz za maj 1910 za 50 kg 5-56
Oves za oktober 1910 za 50 kg 6-42
Efektiv.
20 vin. cencie.

Meteorološko poročilo.
Vidno od 1. maja 1910. Srednji značilni tlak 760 mm

mes.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	temperatura v F	vetri	nebo
19.	2. pop.	731-2	29-0	sr. izh.	jasno	
	9. zv.	731-7	18-2	brezvetr.		
20.	7. zj.	732-0	13-2			

Srednje vsotne količine padavin 159, norm. 1457. Padavin v 24 urah 0-0 mm.

Lepo stanovanje, obstoječe iz 3 sob
kuhinje itd. se odda na Škarjuhi.
Natančnejše pove lastnik, Matej
Srben, Škarjuha št. 20. 1661

Sprejem takoj
2 učenca
sposobna za trgovino z mešanim blagom iz boljše hiše.
Ponudbe pod „F. S.“ Slov. Gradec,
Štalska.
1776

Sprejmeta se 1780

2 trgovska potnika

za špecerijo in deželne pridelke pod
ugodnimi pogoji.

Ponudbe sprejema upravništvo »Sl.
Naroda« pod šifro

**1784 Sprejemem izurjenega
trgovskega pomočnika
in učenca
v trgovino z mešanim blagom.
Oton Homan v Radovljici.**

Glavnik za barvanje las.

Z navadnim česanjem izbremenimo sive ali rdeče lase v pristno svetlo plave, rjave ali pa črne! Popolnoma neškodljivi! Se rabi lahko leta in leta.

Na tisoče v rabi! Komad 5 K. Razpošilja

J. Schüller na Dunaju III,

Krieglergasse 61/30•

32248

lŕe se zmoŕna, inteligentna pisarniŕka
moŕ kot

knjigovodja

Ponudniki **zavarovalne** stroke imajo prednost. Vstop in plaŕa po dogovoru.

Sprejme se tudi ŕenska moŕ.

Ponudbe na **upadniŕstvo** tega lista pod
„ŕifro 1.“

1592

Pristen dober
brinjevec
se dobi pri 324
L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

KONCERT 1793
Slovenske Filharmonije.
se vrši
v soboto, dne 21. t. m.
v
hotelu pri Seidlu
(hotel Južni kolodvor).
Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina presta.

Telečjo pečenko

po izredno nizki ceni ¹⁷⁹²

L vrste kilogram . . .	K 1:00
II. " " . . .	" 1:40
III. " " . . .	" 1:30

prodaja v Šolskem drevoredu
 .:. pri jubilejnem mostu .:.

Matija Lavtižar.

Začetek ob nedeljah in praznikih ob 1/2, 10.
dopolodne, 3. popoldne in 7. zvečer.
Ob delavnikih ob 3. popoldne in 7. zvečer.
Vstopnina vsakej prosti.

Zahvala.

Za vse neštevilne dokaze globokega sočutja ob kruti bolezni in ne-
nadni izgubi nepozabljene nam mamice, gospe 1790

Marije Milavec roj. Hafner
gostilničarke

izreka najiskrenejšo zahvalo Zalujoča

rednica Milavec.

Ljubljana, dne 19. majnika 1910.

Delavce ¹⁶⁹² za kuhanje oglja išče do deset družb

tvrdka Horaček & Radošević, Sušak pri Reki.

Samo 6 dni
Havre-New York
Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta v Ameriko.
Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine **samo**

ED. ŠMARD
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska cesta šte. 18
v novi hiši „Emetke naselilnice“, nasproti cestine pri „Plovan“ 2940

Zahtovajte cenike! **Največja zaloga** Zahtovajte cenike!

najfinejših barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor :

== **Düsseldorfske oljnaté barve** ==
v pušicah za umetniško in študijsko slikanje.

Horodamove patent. akvarelné barve
za šolo in v pušicah za študije.

==== **Pastelne barve (stegle).** =====
pristne francoske, in za ljudske šole v skatijicah.

==== **Tempera barve** =====
za srednje in strokovne šole, za umetnike in prijatelje umetnosti.

Firnezi, olja in retuše za slikarstvo.

==== **Slikarske platne** =====
z oljnatim in krednim temeljem.

== **Vzorci za sobne slikarje** ==
vedno najnovejše na razpolago priporočá

Adolf Hauptmann, Prva kraljeva tovarna oljnatih barv,
firnisov, lakov in steklastih blazij.

Spretna klerikistinja
 zna tudi strojepisja hitro primer-
 noma pisati. — Posudbe pod „kon-
 teristinja“ za upravn. »Slov. Naroda«

Stenografijo
 večto slovenske in nemške stenografij
 ter strojepisja 178
 hitro odvetniška pisarna v Trstu.
 Naslov in upravnishstvu »Slov. Naroda«

\$15318.

Dobroga 1776

mizarskega pomočnika

sprejme proti dobri plači

Anton Mavcar, mizarski mojster v Trbovljah.

Prav izdaten

postranski zaslužek

nudi inteligentnim osebam popolnoma
nov sistem zavarovanja. 1764

Dopisi pod „**lahka služba**“ na
tukajšnje glavno pošto proti vročil-
nemu listu.

1777

Št. 15318- 1777

Razglas.

Podpisani mestni magistrat razglašā, da se bo
**dne 20. t. m. pričelo podirati obstoječi
poljanski most preko Gruberjevega kanala
in da bo od tega dne nadalje promet po tem
mostu do otvoritve novega mostu zaprt.**

Vozniki iz Hradeckega vasi in Štepanje vasi se še posebej opozarjajo,
da naj vozijo ta čas v Ljubljano preko Karlovskega mostu, vozniki iz Spodnje
in Zgornje Hrušice, Bizovika ter ostalih pod temi vasi ob desnem bregu
Ljubljanice ležečih vasi dobrunjske občine pa naj vozijo ta čas preko fužin-
skega mostu v Ljubljano.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 19. majnika 1910.

Županov namestnik: **Vončina I. r.**

\$t. 14928 1766

Radi oddaje
**mizararskih del in okovja, pleskarskih, steklarskih
in slikarskih del ter dobave solnčnih plah t za novi
prizidek mestnega dekliškega liceja v Šubičevi ulici**
vršila se bo pri podpisane m mestnem magistratu v pisarni stavbnega urada

Javna pismena ponudbena razprava
dne 25. maja 1910 ob 10. uri dopoldne.

Načrti, proračuni, stavbni pogoji in vsi drugi pripomočki so pri mestnem
stavbnem uradu ob navadnih urah vsakemu na vpogled.

V ponudbi je navesti enotne cene ter na podlagi teh proračunjenec
skupne stroške v številkah in besedah.

Po končnem skupnem znesku opremiti je ponudbo s 5% vadijem in
jo do določenega roka zapečateno izročiti pri mestnem stavbnem uradu.

Določa se pa izrecno, da se na ponudbe, ki ne bodo vsrezale povsem
razpisnim pogojem, ali ki se bodo pogojno glašile in bodo prekasno vložene
ne bode oziralo.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 17. maja 1910.

Župan: **lv. Hribar.**

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavem od 1. maja 1910.

Odhod iz Ljubljane (jak. žel.)

7-00 jutraj: Osební vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7-20 jutraj: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Št. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

8-12 dopoldne: Osební vlak v smeri: Jesenice, z svezo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linc, Prago, Draždane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolín.

10-00 dopoldne: Osební vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.

10-22 dopoldne: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Št. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.

2-30 popoldne: Osební vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

3-58 zvečer: Osební vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, z svezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolín, Düsseldorf, Vleissingen, Trbiž.

7-40 zvečer: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Št. Janž, Rudolfovo, Kočevje.

10-10 popoldn: Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

Odhod iz Ljubljane (državni hotely).

7-20 jutraj: Osební vlak v Kamnik.

8-00 popoldne: Mešanec v Kamnik.

7-30 zvečer: Mešanec v Kamnik.

10-30 popoldn: Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih.

Prihod v Ljubljano (jak. železnice).

7-00 jutraj: Osební vlak iz Jesenic, v svezi na brzovlak iz Berlina, Draždar, Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Gonice, Trsta, Trbiža.

8-22 jutraj: Osební vlak iz Kočevja, Rudolfovega, Grosuplja, Št. Janža.

11-20 dopoldne: Osební vlak iz Trbiža, Gorice, Jesenic, v svezi na brzovlak iz Dunaja, z. k., Celovca, Vleissingena, Düsseldorfa, Kolína, Wiesbadna, Frankobroda, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Badgasteina, Beljaka.

2-00 popoldne: Osební vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, Št. Janža.

4-17 popoldne: Osební vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice, Trsta, Jesenic, Trbiža.

6-58 zvečer: Osební vlak iz Jesenic, v svezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Dunaja j. k.

8-15 zvečer: Osební vlak iz Beljaka, Trbiža, Celovca, Trsta, Gorice, Jesenic, Trbiža.

9-07 zvečer: Osební vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, Št. Janža.

11-23 popoldn: Osební vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice).

8-40 jutraj: Mešanec iz Kamnika.

10-00 dopoldn: Mešanec iz Kamnika.

8-10 zvečer: Mešanec iz Kamnika.

10-30 po nobi: Mešanec iz Kamnika le ob nedeljah in praznikih.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v uradni evropskem času.

C. kr. državne-železniške ravnateljstvo v Trstu.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
 Delniška glavica K 2.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond 400.000 kron.
 Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trzinu in Sarajevu.

Sprejema vloge na hipoteko in na bežni račun ter ja **4½%** Sprejema prijave na subskripcijo delnic ljubljanske kreditne banke za delničarje à K 420—, za nedelničarje à K 450— do 31. maja 1910.

Learning in this alternative classroom.